Lausunto

55/0210/2015

2.11.2015

STUKin asiantuntijalausunto Eduskunnan Kunta- ja terveysjaostolle liittyen hallituksen esitykseen HE 30/2015; Tutkimusrahoituksen tilanne

STUKin tutkimusrahoitus on vähentynyt hyvin merkittävästi ja edellytykset kansallisen säteilyturvallisuusosaamisen turvaamiseksi ovat heikentyneet oleellisesti. Strategisen tutkimuksen neuvoston instrumentti ei ole pystynyt tätä rahoitusvajetta korvaamaan. Sen aihealueet ovat olleet tärkeitä ja laajoja, mutta eivät toistaiseksi ole koskeneet säteily- ja ydinturvallisuutta, joka on STUKin perustehtävä.

STUK toimii hallitusohjelman linjausten mukaisesti SOTERKOssa (Sosiaali- ja terveysalan asiantuntijalaitosten yhteenliittymä) ja on luonut yliopistojen kanssa kansallisen säteilyturvallisuustutkimuksen yhteenliittymän, ollen sen keskeinen toimija. Tätä yhteenliittymää koordinoidaan ja kehitetään budjettivaroin. Hanketoiminta edellyttää kuitenkin resursseja, jotka leikkausten myötä ovat vähentyneet. Budjettirahoituksen väheneminen heikentää myös edellytyksiä osallistua kansainväliseen yhteistyöhön ja hakea rahoitusta esimerkiksi EU:n tutkimuksen puiteohjelmasta (Horisontti 2020).

Yllä mainituista syistä STUK katsoo, että tarvitaan erityisaloille kohdennettuja kansallisia rahoitusmekanismeja, jotka tukevat pitkäjänteistä tutkimustoimintaa. Yliopistojen profiloitumisessa tulee ottaa huomioon, että säteilyturvallisuudelle keskeiset alat ja siihen liittyvä erityisosaaminen ja infrastruktuurit saavat riittävän painoarvon.

Tutkimusrahoituksen leikkaukset vaarantavat pitkällä aikavälillä STUKin viranomaistoiminnan asiantuntemuksen sekä valvonnan kehittämisen ja varautumisen ydin- ja säteilyvaaratilanteisiin. Tällä on heikentävä vaikutus koko ydin- ja säteilyturvallisuustilanteeseen Suomessa. Myös STUKin kansainvälinen arviointi kesäkuussa 2015 kiinnitti tähän huomiota.

STUK • SÄTEILYTURVAKESKUS
STRÅLSÄKERHETSCENTRALEN
RADIATION AND NUCLEAR SAFETY AUTHORITY
Osoite / Address• Laippatie 4, 00880 Helsinki
Postiosoite / Postal address • PL / P.O.Box 14, FI-00881 Helsinki, FINLAND
Puh. / Tel. (09) 759 881, +358 9 759 881 • Fax (09) 759 88 500, +358 9 759 88 500 • www.stuk.fi